

זמנים לשבת קודש

- הדלקת הנרות 6.54
- חצות היום והלילה 12.45
- עלות השחר 4.20
- נין החמה 5.56
- סוף זמן קרי"ש ..... 8.32 - ב' 9.20
- סוף זמן תפילה 10.28
- שקיעת החמה 7.33
- מוצאי שבי"ק 8.46

פיקני אבות פרק ג

דמותה לתמר

ג'ריון ק"יז - שנה ה' - דברים תשס"ח

י"ז ע"י

**התאחדות אברכים
"ויאל משה"
ד' סאטמאר**

נתייחד ע"י כ"ק מרן רביה"ק זי"ע
בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א
בעיה"ק ירושלים תוכני"א

מגיד תעלומה

שבעה כנגד שבעה

אלה הדברים. חשב כאן שבע חטאים שחטאו בשבע מקומות, ולתקן אותם אנו חוגגין ז' ימי הפסח, וחג השבועות גם כן נחשב לז' ימים, כי יש לו תשלומין כל שבעה, וכן ז' ימי הסוכות לתקן השבע חטאים, ולעיתים כשיתקון בשלימות יהיה לנו מ"ו בתמוז עד ט' באב, הכ"א יום חג ויום טוב נגד הג' רגלים, שכל אחד שבעה.

(ורע קודש)

אלף פעמים ככה

ה' אלקיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, עיין רש"י שאמר זו משלי אבל השי"ת יברך אתכם כאשר דבר לכם, והשורש הוא דאין יכול ליתן בלי תכלית רק הבלי תכלית, והנה לכאורה מה ראה משה לקצבה זו דאלף פעמים, ועוד דתיבת ככם מיותר, והג"ל ע"פ מה שראיתי כתוב בדור מקבלי התורה היה כ"א מהם שקול כאלף איש של עכשיו, שנאמר דבר צוה לאלף דור, והנה ידוע דמשה רבינו היה שקול כנגד כולם, והנה אז בערבות מואב כבר תמו אותו הדור והיה דור אחר בניהם של מקבלי התורה, נמצא משה היה שקול אלף פעמים כאותו הדור, ע"כ אמר יוסף עליכם דייקא אלף פעמים, ואמר זו משלי דייקא, שזה יש לי ואיני יכול ליתן יותר ממה שיש לי, אבל השי"ת יברך וכו'.

(ישמח משה)

כבן המתחטא לפני אביו

הגה הגם שאין דרכי להתנהג בגדולות ובגפלאות מומני, ליתן הסכמה, כי איני לא רב ולא מגיד כי אם במקום ההכרח שא"כ בלא זה לרצונו ית"ש איני חושש לשום ענין, בענין זה ג"כ נ"ל שהוא למצוה גדולה, היות שנהיראנו כד הוינא טליא היה לי תשוקה לעשות ספר פירוש על סדר קדשים, מפני שידוע גודל המצוה לעסוק בהלכות קדשים כי כל העוסק בפר' עולה כו'... ואח"כ כשבא לי הרבה טרחא דציבורא צרכי בני ישראל המרובים הן ליעץ והן לתפילות ובקשות, ואני הייתי מתיירא לדחות אותם כיון שהשי"ת עזר לי לפעול טובת ישראל גם אנהי נעשיתי טרוד מאוד לא מבעיא לעשות פי' בעצמי אפילו לי בעצמי היה קשה לי מפני שלא היה לי פנאי לעיין...

(מתוך הסכמת הר"ק מלובלין זי"ע [י"ד תשעה באב] על ספר צאת קדשים מבעמח"ס תורת חיים)

אופן הקריאה בט"ב

יש מקומות שנהגו בט"ב באב להטות ראש איש וגבו מעלה ולכסותו ולהניח ס"ת עליו ולקרות ג' גברי, ויש שפקקו דמיחוזי כחוכא, וגם דיש לחוש שגא יפוח, ואין בדבריהם ממש, ויש שורש למנהג.

(ברכי יוסף ס"ל תקנ"ט)

מילי מעלייתא

ע"י מחלקותו של קרח נתעורר חטא העגל

וחצרות ודי זהב. פירש"י וחצרות זהו מחלקותו של קרח, ודי זהב הוכיח על העגל שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם, והקשו דהא מחלוקתו של קרח היה אחר חטא העגל. ושמעתי בשם רבי אפרים זלמן מרגליות ז"ל הדנה גבי העגל אמר מרע"ה התנצלות על ישראל לי צוית ולא להם דאמרת אנכי ה' אלקיך לשון יחיד, אבל ע"י מחלוקת קרח שטען למה תתנשא על קהל ה' כולם שמעו מפי הגבורה אנכי ה' אלקיך, א"כ שוב נתעורר עון העגל, ולכך הוכיח מקודם על מחלקותו של קרח, דזה גרם שיתעורר אחר כך החטא העגל. פנינים יקרים

מרובה מדה טובה

אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים. וברש"י כ' אמר להם משה זהו משלי אבל הוא יברך אתכם כאשר דבר לכם. החשבון הוא כך, כי משה היה מתברך מפי הקב"ה ב' פעמים זאעשה אותך לגוי גדול, אחד בעגל ופעם שנית במרגלים. והנה אמרו חז"ל (יומא עז) מרובה מדה טובה ממדה של פורעניות חמש מאות, שהרי במדה טובה כתיב (שמות לד ז) ונוצר חסד לאלפים, ובפורעניות אמר על שלשים ועל רבעים ולא יותר, כי כן חסד עליון ית"ש, וא"כ כיון שהיה גורם להם החטא כלי' על ששים ריבוא בני אדם, א"כ היה ברכת משה מדה טובה שהגיע לו מאת הקב"ה חמש מאות פעמים על ששים ריבוא, ושני פעמים הי' ברכה זו למשה, א"כ בא לו בחלקו אלף פעמים ששים רבוא, וזה היה ברכתו יוסף ה' עליכם ככם אלף פעמים, זהו משלי, כלומר כך יש לי ליתן לכם.

על מה אנו מתפללים וחנונו דעה בינה והשכל

ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים. פירש"י אבל נבונים לא מצאתי. ולפי"ז קשה למה תקנו אנשי כנסת הגדולה להתפלל וחנונו דעה בינה והשכל, כיון שמרע"ה לא מצא נבונים איך מצאנו ידינו ורגלינו. ויש ליישב דאיתא דאין הדיבור יכול להקביל כל השכל של אדם, אלא חלק א' מחלק השמיני שבשכל האדם, דלא אפשר לאדם לדבר כל השכל, וא"כ א"א לו לעשות כפי השכל של המדבר, רק כפי השגת הדיבור, שהדיבור של ראובן נעשה שכל אצל שמעון, אבל אם שמעון הוא חכם גדול אזי מבין מתוך דיבורו של ראובן גם השכל של ראובן, ועושה בשכל שלו כמו שראובן מבין. ועל זה לא מצא מרע"ה נבונים שיבינו השכל של מרע"ה אבי החכמים, אבל השכל של שאר חכמי הדור שפיר יכולים למצוא, ועל זה אנו מתפללים וחנונו דעה בינה כפי הדור שלנו.

אמירת משנה תורה מעורר הלבבות

כתב בספר תולדות הנפלאות (אות ק"ד) שמעתי מהרה"ק ממוגלניצא, שמתן בעל נועם אלימלך זצ"ל ציוה להחסידיים בני הנעורים, שיהיו אומרים בלילה ובכ"ן תן פחדך, ככדי לעורר לבבם. והרה"ק היהודי ז"ל ציוה שיאמרו משנה תורה לעורר לבבם.

אהל אלימלך, אות ר"ט

לימוד משנה תורה מעורר לתשובה

שמעתי ממורי הגה"ק רבינו בונם זצוללה"ה מפרשיסחא כי עצה היעוצה לאדם שנפשו חשקה לשוב בתשובה שלמה לפני יתברך שמו "שילמד כל השנה ספר משנה תורה" ובה יתעורר לבבו לתשובה. בית יעקב

ספר דברים הוא מוסר גדול ופועל הרבה

אומרים בשם היהודי הקדוש זצ"ל שלמד בכל יום איזה פסוקים מספר משנה תורה, שאמר שהוא לו לספר מוסר. ומה זה דוקא ספר דברים הלא יש כמה ספרי מוסר. אך הנח בדברי משנה תורה שני שקורא בהם הוא כשמוע עתה מפי משה, והן הן אלה הדברים אשר משה דובר עתה בפני הקורא, וכתיב 'כן יהיה דברי אשר יצא מפי לא ישיב אלי יריקם' רק נכנס ללב ופועל בטח, וזה מעלת דברי התוכחה של משנה תורה דכתיב אלה הדברים שהקורא בהם שומע עתה אלה הדברים אשר דובר משה עתה בפני הקורא.

פרי צדיק

במשנה תורה כלול כל דברי מוסר

במשנה תורה כלול כל דברי מוסר שבעולם. רשפי אש, נעשיתי

משנה תורה מלא בביאות ועתידות

ענין אלה הדברים אשר דבר משה אל בני ישראל, לא לאותו הדור לבד דיבר, כי גם לכל הדורות וכל הנשמות העתידיים להיות עד ימות המשיח והלאה, וכל ספר משנה תורה הזאת הוא מלא נבואות ועתידות לכל העתיד לבוא לעולם, כמו שאמר לבסוף ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית הזה כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום ואת אשר איננו פה עמנו היום.

תפארת שלמה

ישיבת התורה

סדר הלימוד לפר' ואתחנן - מסכת ביצה

יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבי'ק
דף	י"ב.	י"ב.	י"ג.	י"ג.	י"ד.		הזרה

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל וכו'. ובמדרש זשה"כ מוכיח אדם אחרי חן ימצא ממחליק לשון, וצ"ב, ואפ"ל בהקדם מאמרם ז"ל האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתא, לאו משום דמעלי טפי, אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמאי, פ"י האי ת"ח שאוהבין אותו בני העיר, זה לא משום שטוב הוא אלא משום דלא מוכיח אותם על עוונותיהם, וכן הוא דרך העולם לשנוא את המוכיח, ולאחוב את המחניף, ודבריו מתקבלין יותר על לב הבריות אמנם זהו רק לפי שעה אבל אחר זמן ניכרים דברי אמת, והמוכיח יוצא חן והמחניף יתגנה, כי שיקרא לא קאי, והנה מצינו כל מקום שנאמר אחרי אינו אלא מופלג, וכן ידוע דמיציאה הוא דבר הבא בהיסח הדעת, וזאת תורת המדרש מוכיח אדם אחרי חן ימצא, כלומר המוכיח את האדם, אח"כ לימין מופלג, ימצא בהיסח הדעת חן על כל שומעיו באופן שלא חשב עליה, שהמחניף עושה פעולה שימצאו דבריו חן משא"כ המוכיח הרי עשה ההיפך ממיציאת החן, אבל הקב"ה עוזר לו שבמשך הזמן יתקבלו דבריו וימצא חן על כל שומעיהו, והבן כי נכון הוא.

הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם. הבו לכם הזמינו עצמכם לדבר, וידועים לשבטיכם שהם ניכרים לכם וכו', דצריך לזה דור ראוי וזכאי, שיהיו מנהיגי ישראל האמיתיים ניכרים וידועים, ולא יתדמו אל המתעטף בטלית שאינו שלו, כי הוא הראוי לסמוך על הנהגתו והוראתו, וע"כ פ"י הבו לכם הזמינו עצמכם לדבר, כי זה תליא בהזמנת הדור והכשר מעשיהם.

ויברך אתכם כאשר דבר לכם. י"ל על פי מה דאיתא בוהר הקדוש (תרומה דף קנב) בזמנא דהוו ישראל בארעא קדישא הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה, ואינון יהבי חולק תמצית לעמון עובדי כוכבים, ועמין כולו לא אתזני אלא מתמצית, והשתא דישאל איון בגלותא אתהפך בנונא אחריא, מתל למלאך דאתקין סעודתא לבני ביתיה, כל זמנא דאיון עבדי רעותיה אכלי סעודתא עם מלאך, ויהבי לכלבי חולק גרמין למגור, בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלאך, מלאך היב כל סעודתא לכלבי וסליק לון גרמי, עכ"ל. והוה ביאור הפסוק ויברך אתכם כאשר דבר לכם, היינו שיוכו בני ישראל לשוב אל המנוחה ואל הנחלה, ויושפע שפע ברכה דלעילא אליהם ולא לאומות העולם, ואומות העולם לא יהיו נוונים רק מן התמצית, ודלא כבזמן הגלות שהשפע יורד לאומות העולם ובני ישראל נוונים רק מן התמצית.

דיר נישט", ענה אותו הבחור "ניין עם שטעכט מיר נישט" אמר לו רבו הבאר מנחם "אבער מיר שטעכט דעס יא און עס טוט מיר זייער וויי" כשמע הבחור דבריו היוצא מן הלב החליט אז תיכף ומיד לעשות כמצות רבו והתחיל לגדל את זקנו כמימי קדם, ובכל פעם שכנס על אחד מתלמידיו שנהג שלא כשורה, אך כאשר פייסו אותו היה נח לרצות תיכף ומיד לתלמידיו הקרוים בנים.

הגה"ק ר' מנחם זצוק"ל נולד בשנת תרכ"ב לאביו הגה"צ המפורסם רבי אברהם אב"ד ברעזנא זצ"ל, אשר חוץ מגדלותו בתורה, היה אש להבה בעבודת ה' ועבד את בוראו בדרך החסידות, וסיפר פעם הבאר מנחם מעשה שהיה אצל אביו בהיותו ילד, שאביו זצ"ל הלך בכל יום בסוף התפילה לביתו לפני תפילת "עלינו לשבח" פעם החליט שהוא ילך אחריו לראות מה מעשהו שהוא הולך דווקא לפני עליו, וכן עשה וראה אותו נכנס לחדר בביתו, ומתחיל לומר עלינו לשבח בהתלהבות אש קודש, ובין כל כמה תיבות של התפילה אמר בלשון אידיש "טאטע און ליב דין" ולזה הלך לביתו שלא רצה שיראו את עבודתו הלוז.

☆☆☆

סיפר המגיד הנפלא הרה"ק רבי יוסף חיים גרינוואלד שליט"א בשם אביו שהיה תלמיד הבאמ"נ, בשנתו האחרונה נחלש עד למאוד ואנשי הקהלה רצו מאוד שהבאר מנחם יסע לאיזהו מקום להנפש קצת מעבודתו הק', אבל הבאר מנחם לא רצה בשו"א לנסוע, עד שהחליט לשלוח את הרה"ח המפורסם רבי אברהם משה שטארק השוחט דמתא, שהוא יכנס אל הבאר מנחם, לדבר על לבו שיסכים לנסוע, כשנכנס רבי אברהם משה והתחיל לדבר עם הבאר מנחם בענין זה, לא רצה מקודם להסכים בשו"א, עד שבאמצע שיחתו שאל אותו הבאר מנחם האם אתה מוכן לבוא עמי יחד, אז הבין השוחט שבשיל שהבאר מנחם לא רוצה לאכול משיחית אותו שוחט של המקום ההוא שרצו שיסע לשם, אמר לו כן אני מוכן ומזומן לבוא עם רבינו ביחד, וכן עשה שנסע אז ור' אברהם משה נסע עמו, כיודע היה הבאמ"מ בעל צדקה גדול, וכשהגיע לשם חילק את כל מעותיו לצדקה, ולא נשאר לו כלום, אז לוח מן ר' אברהם משה סכום של שמונים ושתים פנענא וחילקם לצדקה.

אחרי כמה שבועות שנשתהו שמה, והיה אז כבר אחרי ר"ח אב אשר אסור במילא לאכול בשר, שחח פעם רבי אברהם משה עם הבאמ"מ, ופתאום באמצע השיחה התחיל הבאמ"מ לשחוק, ועל שאלתו לשמחה מה זו עושה, ענה לו מגיע לך מז"ט נולד לך בן, אז החליט רבי אברהם משה להיות שבמילא כבר אסור לאכול בשר, ולא צריך עוד הבאמ"מ לשחיתו, והוא צריך עכשיו ג"כ להתכונן עצמו להברית מילה, ע"כ יסע הביתה, לפני שנסע הביתה שאל את הבאמ"מ איזה שם לקרוא לך הנולד, אמר לו "מנחם" אחרי כמה ימים שחזר הביתה בליל שישי אותו שבוע, חזר הבאמ"מ לביתו, ותיכף ומיד ביקש שיגישו לו כוס מים ובירך שהלך, ונכנס למטה, ויצאה נשמתו בטרהרה, ביום ח' אב, אז תפס ר' אברהם משה למה אמר לו שיקרא את הך הנולד בשם מנחם, ולפלא שבעת הלוייה אמר ר' אברהם משה את הקל מלא רחמים והמנהג היה שבעת אמירת קל מלא רחמים היה החזן מחזיק קופה מיוחדת וכל הקהל נדבו לו כספים, ובעת ההוא שאמר רבי אברהם משה את הקל מלא רחמים, נכנס לקופת רבי אברהם משה בדיוק סכום של שמונים ושתים פנענא, וראה אז שהבאר מנחם שילם לו את הסכום שלמה ממנו שם.

זכותו יגן עליו ועל כל ישראל אמן

בספר באר מנחם בהקדמת המו"ל כותב בזה"ל סיפר לי ידידי מוה"ד שלום אלי' פעלבערבוים נ"י ששמע מאביו מוה"ד שמואל יודא הי"ד שהיה שו"ב בקאלוב שאמר לו אדמו"ר זצ"ל לערך בשנת תרפ"ה כעת יש לי י"ב אלפים תלמידים כ"י וידוע אני התנהגותו ומתורתו של כל אחד ואחד ע"כ.

על אף היותו איש חשוך בניס הראה בכל פעם פנים שוחקות לתלמידיו והשפיע אליהם כל פעם בשמחה וטוב לב ובסבר פנים יפות, ואהבם אהבת נפש והראה להם בכל פנים שוחקות וקראם בלשון חיבה על שם ושם עירם, ובספר באר מנחם בהקדמת המו"ל מסופר שדרוכו ה' לנסוע על כל שמחה שנתהוה אצל תלמידיו, אם כי מנע הרבה מנסיעה כמובן מחמת שהפריעה אותו מסדר היום שלו וגם ה' למרות רצונו הפירסום והכבוד ובפרט על ש"ק מ"מ לא עצרוהו שום דבר מלהיות אצל שמחת תלמידיו שהיו קשורים וחקוקים ודבוקים בנפשו הטהור. עוד מסופר שם שפ"א באמצע הסעודה של צהרים בא הי"ד שמעון נעמעטי מנירעדהאז וסעד עמו, ובאמצע השיחה נתגלגל הדיבור שה"ר שמעון הנ"ל אמר כי הבאמ"מ אין לו בנים, ואחז הבאמ"מ את ר' שמעון בידו ופתח הדלת שהיו הבחורים עוטים סביב לשולחנות בארוחת הצהרים, ואמר הם כולם המה בניי.

ומסופר שפעם היה לו תלמיד אחד אשר הוריד את זקנו, וביום מן הימים ראה אותו רבו וראה שמגלח זקנו, קרא אותו והעביר ידיו על פניו ושאל אותו בלשון המדוברת "עם שטעכט

היותו בן אחד עשר נסתלק אביו ונשאר יתום קטן, ולפני פטירת אביו קרא אותו ואמר לו יש לי שלוש ידידים טובים בה העולם והם, הגה"ק בעל המהר"ם שיק, והגה"ק רבי שמעלקע סעלישער, והגה"ק בעל בית היוצר מסאלקע, ומצוה אני אותך שתלך ללמוד אצל אחד מהם, ובכל סוף זמן תלך לשני ידידי האחרים לעמוד על המבחן אצלם על כל מה שלמדת במשך הזמן, הבאר מנחם בחר לעצמו לילך ללמוד בישיבתו של הבית היוצר, ובסוף הזמן עשה כמצות אביו והלך להבחן אצל המהר"ם שיק ורבי שמעלקע מסעליש.

☆☆☆

כשהגיע לפרקו בנה את ביתו עם בת הרה"ק רבי משולם פייש סג"ל לאווי זצוק"ל מטאש, על החתונה הגיע ובא רבו הגה"ק בעל בית היוצר להשתתף בשמחת תלמידיו החביב ולקח עמו עשרה בחורים, ולמחרתו אחרי החתונה חזר רבו לסאלקא, אמנם לפני שנסע משם אמר להבחורים אתם תשארו פה, שאלו למה, ענה להם מפני שהוא (היינו הבאמ"מ) יתחיל ללמוד עמכם, והם לא רצו ללמוד אצל חבר שלהם וצער כל כך, וארבעה מהעשרה היו קשישים ממנו, אמנם רבם בשלו, שהם ישראו פה ללמוד אצלו, וכשראה רבם שאינם מסכימים שאל להם מה עשיתם אצל השלש סעודות שלי, ענו ואמרו, שמענו כל התורה מידי שבעת שבועות, [מנהג של בית היוצר בש"ס היתה כמו אצל הבאמ"מ, כך שמעתי מתלמידים שזכרו השלש סעודות אצל רבו, אמירת התורה היתה בבכיות נמרצות בכי של שמחה עם התעוררות כל כך שאבן היתה נימוח] אמר להם על הבאמ"מ, הוא ישב בפניה ובכה מאד וביקש מהש"ת שאל יקח ממנו הנשמה יתירה, ושמע הש"ת תתלתו ונשאר עם הנשמה יתירה, ובשבוע שאח"כ הגיע לו נשמה יתירה יותר משבוע שעברה דהרי זה נעשה הנשמה שלו מימי החול, וכה הוסיף בכל שבוע ושבוע, מהשבוע הראשונה שהגיע לכאן, ע"כ תשארו אצלו, לבסוף הסכימו, אח"כ אמר להם עכשיו נלך להחתן להפדר ממנו, ונכנסו אצלו אמר רבו הבית היוצר להבאמ"מ הם ילמדו אצלך, אמנם בתנאי שאתה צריך להבטיח להם דבר מה, התחיל הבאמ"מ לבכות ואמר מה אני יכול להבטיח, אני בער ולא אדע, אמר לו איך צריך יותר ממה שביכלתך, אמר הבאמ"מ שמבטיח להם שכל זמן שהוא יחיה יחיו הם, אמר רבו די הותר, ואחד מהתלמידים ר' חיים פייש שפיצער ז"ל, [אשר היה אדם חשוב מאד, ועני גדול, וסדר שלו היתה שהלך לקבץ נדבות, וכשאסף די כסף בשביל לחם ובצלים על ג' חדשים הפסיק מלקבץ, וישב על התורה ועל העבודה, וכה עשה כסדר], לא רצה להשאר שם, ע"כ

לעילוי נשמת

הרה"ק ר' אלטר משה נ"ה ישעי' זאב ז"ל
נלב"ע י"ד מנחם אב תשל"ח
תנצב"ה

מנהג ישראל תורה

כסא דברכתא (לב) כוס של הבדלה

ידים פשוטות וכמופות

ז"ל דרכי משה, ומנהג ישראל תורה היא, שנוהגים לכפר האצבעות ולראות בצפרניים, ולא לפשות האצבעות, רק אחורי האצבעות מקום הצפרניים, ויש בזה סוד כמיש הזוהר עכ"ל, וז"ל כוונת דף מ"ב, כוונת הזוהר להחזיר אחורי האצבעות מקום הצפרניים כנגד הנר, ונמצא כפיית האצבעות על האגודל ולא יראה האגודל חוצה, ולא כ"ימ להחזיר כפיית האצבעות ולכפותם רק להיפך עכ"ל, וכ"י ככתבים, ונראה לי, דמשום הכי נוהגים לכפות האצבעות לתוך היד, כמו שכתב הרמ"א, ואחר כך פושטים אותן ורואין מאחוריהן, לצאת ידי שניהם. (מגן אברהם סי"ה ק)

ליהנות לאור

ונוהגים להסתכל בצפרניים, לראות שיוכל ליהנות לאורו, ולהכי בין מטבע למטבע אחרת. (שולחן ערוך הרב)

צפרני יד ימין

ויש לראות בצפרני יד ימין. (רמ"א סי' רצ"ח)
מקרב ידו הימנית לנר וכופף אצבעותיו. (סידור העיב"ץ)

בתחילת הברכה ביד שמאל ואח"כ ביד ימין

וכשהתחיל הברכה ממאורי האש, ראה בצפרון של יד שמאל, עד שבא למלך העולם, ואח"כ לקח הכוס ביד שמאלו ומסתכל בצפרון של יד ימין עד שסיים הברכה. (לקט ישר)

להסתכל בשתייהן

ומנהגינו להסתכל בשתייהן, אחוז מזה, וגם מזה אל תנח ידך. (כף החיים פלא"ג)

האבוקה באמצע

ראיתי שהקדוש ר"א ז"ל מטריסק הי כופף שתי ידיו והאבוקה באמצע שתי ידיו. (משמרת שלום קאיידיאווא)

להחזיק את נר ההבדלה בברכת המבדיל

ומה שנוהגין שבשעת ברכת המבדיל לוקחין את הנר הנקראת הבדלה, לא מצאתי כעת בפוסקים, ואולי הטעם כדי שלא יצטרך אחר הברכה להפסיק במה שיטול הבדלה מיד האוחז בו, כי מנהגו להסתכל בכוס אחר הברכה קודם שישתה כנגד אור האבוקה. (מנהג ישראל תורה בשם ספר תולדות שמואל)

הבדלה בליל תשעה באב:

ליל תשעה באב שחל באחד בשבת, כשרואה הנר אומר בורא מאורי האש, ואין מברך על הבשמים, ובליל מוצאי תשעה באב, מבדיל על הכוס, ואינו מברך לא על הנר ולא על הבשמים. (שולחן ערוך סי' תקנ"ו)

יברך על האור קודם שקורין איכה דבאיכה כתיב במחשכים הושיבני ומ"מ אם שכח מברך אח"כ. (ט"ז)

ואין מברך על הבשמים. אע"ג דמותו להריח ביום התענית דהא אפילו טעימה יש מתירין דאינו אסור רק אכילה ושתייה מ"מ כיון דהבשמים באים במוצאי שבת לתענוג להשיב נפש יתירה אין נכון לעשות כן בתשעה באב. (מגן אברהם)

והנשים שאינן יודעות להתפלל, ולא הבדילו בתפלה, צריך כל איש להזהירו, שביום התענית לא יבשלו לצורך הלילה, עד שיאמרו המבדיל בין קודש לחול. (שלי"ה)

יסודי התורה

כל דפריש מרובא פריש

בגמ' דף י': שתיים ומצא שלשה אסורין, מה נפשך וגו' הא איכא חד דמערב בהו.

בתוס' (ד"ה איכא) הקשו דליבטיל ברובא, דהרי שני גזולין מותרין הן, ותירצו דבעלי חיים חשיבי ולא בטלי, אי נמי דה"ל דבר שיש לו מתירין אחר יו"ט, ודבר שיש לו מתירין לא בטלי כנ"ל בגמ' (ג) עכ"ד התוס'.

והקשה הצ"ח דנכבשיניהו דניידי פ"י שנפריחם ויתפזרו ובכה"ג אמרינן כל דפריש מרובא פריש, כדנפסק בשו"ע (יו"ד סי' ס"ג) לענין אותו ואת בנו, דבהמה שנשחטה אמה היום ונתערבה באחרות וצריך לשחוט מהם היום, כיצד תקנתו נכבשיניהו דניידי ממקום קביעותו ויקח מהם אחד ושחוט דכל דפריש מרובא פריש וכו' עיי"ש.

והנה על תי' הראשון דהתוס' לכאורה קושיא אלימתא היא, אמנם בתי' השני דהתוס' דלא בטיל משום דבר שיש לו מתירין י"ל דאפי' ע"י נכבשיניהו דניידי לא הותר דלא אמרינן דבר שיש לו מתירין כל דפריש מרובא פריש וכמ"ש "מרה"ם בנעט בחידושו ליו"ד (ס' ק"י) וז"ל: עיין בר"ן בנדרים ר"פ המודד כתב טעם לדבר שיש לו מתירין דלא בטיל משום דמקרי מין במינו ע"ש, [והיינו דהא לר' יהודה מין במינו לא בטיל, ונתי דאנן קי"ל מין במינו בטל היינו באיסור שנתערבה בהיתר דע"ז הוי כמו מין בשאינו מינו, אבל דבבר שיש לו מתירין הוי כהיתר שנתערבה בהיתר והוי מין במינו ולא בטיל, וכדיליף ר"י מדם הפר ודם השעיר] וברש"י ביצה (ג) כתב הטעם משום דלא תאכלנו באיסור, וכן משמע שם מדיליף מיני' רב אשי לענין ספיקא, ונ"ל דתרווייהו איתנהו דרובא דאיתא קמן, ר"ל דנתערב איסור בתוך היתר לא שייך האי טעמא דלא תאכלנו באיסור דהא האיסור נתבטל ברוב ונעשה כולו היתר גמור, ובזה שייך טעם הר"ן דהוה דשיל"מ, אבל ברוב ע"י כל דפריש מרובא פריש שם לא שייך טעם הר"ן, אבל שייך ב"י הך סברא דלא תאכלנו באיסור דסוף סוף יוכל להיות שהוא האיסור עכ"ל.

והנה בר"ן (ג' ד"ה ודוקא) מבואר די"ל דאפי' בדשיל"מ אמרינן כל דפריש מרובא פריש, ולכן מתיר ליקח ביצה שמביא הגוי ביו"ט, ולא חיישין דנולדה ביו"ט דכל דפריש מרובא פריש, ומ"מ חוץ לזה ההילוך (עיי' מש"כ טו. ד"ה ת"ר), ועיין מש"כ בשו"ע (א"ח סי' תקי"ג ט"ו) דהנכרי נאמן במסית לפי תומנו דנולד קודם יו"ט, ובמג"א שם חוץ לאיסור, ובצ"ח התי' מטעם כל דפריש מרובא פריש,

ועל הקושיא הנ"ל תי' הצ"ח דאם נכבשיניהו נצטרך להעלים עינינו עד שיתפזרו שלא בפנינו וא"כ שוב יתחדש ספק שמא כל הני אחרוני ניהו עיי"ש.

ובשמחת יו"ט (להאון מפלאקס) תי' דכיון שנתערבו הגזולות מתחילה וא"כ קודם דנכבשיניהו ה"י התערבות אסור מכא מוקצה, וא"כ י"ל דמינו דאתקצי לביה"ש איתקצי לכלי יומא.

היו נכונים!!!

הגנו להודיע בזה
שאי"ה יתקיים

המגבית

"יסוד המוסדות"

ביום חמישי פר' שפסטים - ה' אלול
לקראת יומא דהילולא של רביה"ק בעל י"ט כ"ז ע"ע
החל בהאי שתא בשב"ק
באולם אפרין פטיה"ק ירושלים ת"ו

בימים אלו יתחילו העסקנים לדפוק על דלתי אנ"ש
להתריעם לקראת המגבית
ובקשתינו שטוחה:
אנא קבלו פניהם בסבר פנים יפות

ביהמ"ד ברך משה ד'סאטמאר

שע"י קהל יב"ב ד'סאטמאר
משאית ל"ק מן אושר שליט"א
רה"י יונה 20 – פטיה"ק ירושלים תובכ"א

ברכת מזל טוב

שלוחה בזה ברכותינו, בשם קהל אנשי שלומינו, אל מול ידיו המפורסם בפעילו העיניים, עסקן נאמן להרים קרן קהילתנו כל הימים, זכה לעשות ביתו בית ועד לחכמים, עובד את ה' בתמים, עוסק בתורת צור עולמים, על כל לו יאתה ברכה אלף פעמים.

מוה"ר אברהם מנשה ראזען הי"ד

להלל הכנס בנו י"ו לעוהותומ"צ

יהי"ר שיזכה לראות תענוג נחת מלא חפניים, לאורך ימים ושנות חיים, ויזכה להמשיך בפעילו הטובים מתוך עושר וכבוד שמחה ואור עיניים, עדי נזכה לביאת הגואל ואור החמה שבעתים, אמן.

הב"ד החתומים בשמחה רבה
הגבאים

מוסדות יש"ב לב רב"י סאטמאר

בנשיאות ל"ק מן אושר שליט"א
פעילת יושלים תובכ"א

זהו ברך את אברהם כפל

מתוך רגש לבבינו שלוחה ברכותינו אל טע"כ ידידינו טסור בלוי' לענינו, יום ולילה לא ישבת לרחובת פעלים לטובת טוסדותינו, עסקן נסרף בתוך קהילתנו.

מוה"ר אברהם מנשה ראזען שליט"א

חבר ועני' החינוך דמוסדותיש ה' ליהלל הכנס בנו י"ו לעוהותומ"צ

ברכת מזל טוב

שלוחה בזה ברכותינו לידידינו הנעלה
טוה"ר אברהם מנשה ראזען הי"ד
להלל הכנס בנו לעולל התורה והחשובות
יהי"ר שירוב רוב תענוג נחת דקדושה סכל יו"ת אמן.
כענית ובכרת יודין הלפדים אך
בשיעור של הרב"ר שלום שעילעני שליט"א

קהל ימב לב ד'סאטמאר

בנשיאות ל"ק מן אושר שליט"א
פעילת ירושלים תובכ"א

ברכת מזל טוב

באותות כבוד וקרי וברגשי ניל ושמחה, הגנו משגרים בזה ברכותינו ואהולינו, אל מול ידידינו אנ"ש פטיה"ק.

מוה"ר אברהם מנשה ראזען הי"ד

גבאי נאמן דבית מדרשנו "ברך משה"
להלל הכנס בנו לעוהותומ"צ
ה"בר מועדה" ביום רביעי' באולם "ט"ב לב"

וזאת הברכה. שתרו רוב נחת דמושה מהם ומכל יוצאי חלוצים.

הוצאות הגלוין נתנדב

מוה"ר אברהם מנשה ראזען הי"ד
להלל הכנס בנו לעוהותומ"צ
CASH & CASH & CASH
מוה"ר יואל יוסף געווידרן הי"ד
להלל הולדת בנו